

„Měla jsem
moc krásné
dětství.“

„Ich hatte eine
sehr schöne
Kindheit.“

Vzpomínky
německých
obyvatel Brna
na dětství a mládí
ve 20. až 40. letech
20. století

Erinnerungen
von Brünnern Deutschen
an ihre Kindheit
und Jugend
in den 1920er-1940er
Jahren

Zpracovaly a k vydání připravily Jana Nosková a Jana Čermáková

Bearbeitet und zur Herausgabe vorbereitet von Jana Nosková und Jana Čermáková

B | R | N | O |

Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha – pracoviště Brno
Statutární město Brno – Archiv města Brna

Brno 2013

PŘEDMLUVA / VORWORT	7
ÚVODNÍ STUDIE / EINFÜHRUNGSSTUDIE (Jana Nosková)	9
Dětství a mládí německých obyvatel Brna v meziválečné a válečné době. Historický a výzkumný kontext, interpretace a poznámky k publikování rozhovorů	9
Město Brno a jeho němečtí obyvatelé	10
Metoda orální historie a kontext výzkumu	14
Dětství a mládí v odborné literatuře a ve vzpomínkách narátorek a narátorů	17
Sbírka rozhovorů	22
Úprava rozhovorů v knize a ediční poznámky	26
Kindheit und Jugend deutscher Einwohner Brünns in der Zwischenkriegszeit und in der Zeit des Zweiten Weltkriegs. Geschichts- und Forschungskontext, Interpretation und Anmerkungen zur Publikation der Interviews	31
Die Stadt Brunn und ihre deutschen Einwohner	32
Oral History und Forschungskontext	37
Kindheit und Jugend in der Fachliteratur und in den Erinnerungen der Interviewpartnerinnen und Interviewpartner	41
Die Interviewsammlung	47
Nachbearbeitung der Interviews im Buch und editorische Anmerkungen	52
Citovaná literatura / Zitierte Literatur	59
PODĚKOVÁNÍ	63
DANKSAGUNG	65
ROZHOVORY / INTERVIEWS	67
Erich Pillwein	
Kurzbiographie des Interviewpartners	69
Interview	71
Medailon narátora	91
Rozhovor	93
Margarete Kriso (roz./geb. Kotačka)	
Medailon narátorky	107
Rozhovor	109
Kurzbiographie der Interviewpartnerin	125
Interview	127
Hanna Bieger (geb./roz. Jelinek)	
Kurzbiographie der Interviewpartnerin	141
Interview	143
Medailon narátorky	163
Rozhovor	165
Annemarie Bräunlich (geb./roz. Storek)	
Kurzbiographie der Interviewpartnerin	179
Interview	181
Medailon narátorky	199
Rozhovor	201
Renata Stronerová (roz./geb. Wettschauer)	
Medailon narátorky	215
Rozhovor	217
Kurzbiographie der Interviewpartnerin	247
Interview	249

Wilhelm Richter	
Kurzbiographie des Interviewpartners	283
Interview	285
Medailon narátora	305
Rozhovor	307
Edita Bartlová (roz./geb. Tluk)	
Medailon narátorky	321
Rozhovor	323
Kurzbiographie der Interviewpartnerin	339
Interview	341
Marie Hlaváčková (roz./geb. Lesjak)	
Medailon narátorky	357
Rozhovor	359
Kurzbiographie der Interviewpartnerin	387
Interview	389
Johanna Storek-Petzolt (geb./roz. Storek)	
Kurzbiographie der Interviewpartnerin	419
Interview	421
Medailon narátorky	441
Rozhovor	443
Hans Hajek	
Kurzbiographie des Interviewpartners	457
Interview	459
Medailon narátora	479
Rozhovor	481
Elisabeth Sokoluk (geb./roz. Adam)	
Kurzbiographie der Interviewpartnerin	495
Interview	497
Medailon narátorky	521
Rozhovor	523
Ruth Maňásková (roz./geb. Slačik)	
Medailon narátorky	539
Rozhovor	541
Kurzbiographie der Interviewpartnerin	559
Interview	561
Diether Krywalski	
Kurzbiographie des Interviewpartners	579
Interview	581
Medailon narátora	599
Rozhovor	601
SLOVNÍČEK	615
GLOSSAR	645
ULIČNÍK / STRAßENVERZEICHNIS	682
GEOGRAFICKÝ REJSTŘÍK / ORTSREGISTER	693
JMENNÝ REJSTŘÍK / PERSONENREGISTER	703